

Súd: Okresný súd Partizánske
Spisová značka: 6C/82/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3615200634
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Matulayová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSPE:2015:3615200634.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Partizánske sudcom JUDr. Evou Matulayovou, PhD. v právnej veci navrhovateľov : 1. / F. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX C. S. Č.. XXX, 2/ S. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX C. S. Č.. XXX, obaja právne zastúpení : Advokátskou kanceláriou JUDr. Edit Balážiková s.r.o., so sídlom 958 01 Partizánske, Jesenského 231/5, IČO : 47 239 948, proti odporcovi: R. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A., t. č. bytom A., B. Z. Č.. XXX/XX, o náhradu nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

I. Odporkyňa je p o v i n n á zaplatiť navrhovateľovi 1/ sumu 4.000,- €, do 60 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Odporkyňa je p o v i n n á zaplatiť navrhovateľke 2/ sumu 8.000,- €, do 60 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. V prevyšujúcej časti súd návrh z a m i e t a.

IV. O trovách konania súd rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

odôvodnenie:

Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 11.02.2015 sa navrhovatelia 1/ a 2/ prostredníctvom právnej zástupkyne domáhali, aby súd po vykonanom dokazovaní zaviazal odporkyňu zaplatiť navrhovateľovi 1/ sumu 15.000 € a navrhovateľke 2/ sumu 20.000 € titulom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a náhrady trov konania. Návrh odôvodnili tým, že navrhovatelia ako fyzické osoby - manželia s bydliskom na adrese XXX XX C. S. Č.. XXX boli rodičmi neb. A. M., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom XXX XX C. S. Č.. XXX, zomrelom dňa XX.XX.XXXX P. XX C.. po prevoze do Fakultnej nemocnice Nitra na následky ťažkého úrazu hlavy s ložiskovým zmliaždením mozgu, krvácaním do mozgu, so zlomeninou klenby a spodiny lebečnej a rozvojom ťažkého opuchu mozgu, ktorý úraz utrpel pri páde z bicykla na vozovku toho istého dňa v čase o 17:22 hod. Tento pád zapríčinila odporkyňa, keď ako vodička pri vedení osobného motorového vozidla zn. Honda Jazz, EČ: A.-XXXBU v 120/2 km idúc po ceste č. 1/64 v smere z Malých Uheriec do centra Partizánske v mieste križovatky ulíc Nitrianska cesta a Záhradnícka pri odbočovaní doprava porušila ustanovenia zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov tým, že nedala prednosť v jazde cyklistovi A. M., ktorý bol nútený prudko zabrzdziť, v dôsledku čoho z bicykla spadol a poranil si hlavu vyššie popísaným spôsobom. V dôsledku tohto zranenia zomrel XX.XX.XXXX. Za tento skutok bola odporkyňa právoplatne odsúdená rozsudkom Okresného súdu Partizánske sp. zn. 2T/100/2014-397 zo dňa 25.07.2014, ktorým bola uznaná vinnou zo spáchania trestného činu usmrtenia. Poškodený, navrhovateľ 1/ bol so svojím nárokom na náhradu škody uplatňovaným v predmetom trestnom konaní odkázaný na konanie občiansko-súdne. Neoprávneným zásahom zo strany odporkyne, konaním odporkyne a z toho

vzniknutého následku - smrť syna navrhovateľov, bolo právo navrhovateľov na súkromný život flagrantne porušené tým, že veľkosť intenzity zásahu je daná predovšetkým nereparovateľnosťou následkov, ktoré vznikli. Z uvedených dôvodov žiadna forma morálneho zadosťučinenia nepostačuje tomu, aby bola primerane vyvážená a zmiernená nemajetková ujma vzniknutá na osobnostných právach navrhovateľov. Právnym prostriedkom ochrany proti takémuto zásahu je návrh, ktorým sa fyzická osoba domáha podľa ustanovení o ochrane osobnosti primeraného zadosťučinenia, ktorým je v takomto prípade aj náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch. K takémuto neoprávnenému zásahu do práva navrhovateľov na súkromie a rodinný život došlo nepochybne i protiprávnym konaním odporkyne, ktorá v dôsledku porušenia predpisov o cestnej premávke spôsobila smrť ich syna pána A. M.. Uvedenou žalobou sa navrhovatelia domáhajú priznania náhrady nemajetkovej ujmy, spočívajúcej v strate ich syna vo finančnej náhrade - v peniazoch. Navrhovatelia žili so svojim synom A. M. v spoločnej domácnosti. Podľa vyjadrenia navrhovateľov to bol vynikajúci človek, syn a brat, ktorý sa snažil každému pomôcť. Navrhovateľom pomáhal s vedením domácnosti, sprevádzal ich na návštevy k lekárom, vybavoval za nich veci po rôznych úradoch, vozil ich autom do práce, do obchodu a všade tam, kam to bolo potrebné. Navrhovateľom prispieval na domácnosť aj finančne. Brával ich na rôzne výlety, turistické i cyklistické, jarmoky a iné obecné oslavy. Trávili spolu veľa času. Pomáhal im doma v záhrade, s prípravou dreva na kúrenie, kosil trávnik a staral sa o domáce zvieratá. Navrhovateľom tiež značne pomohol pri prerábaní rodinného domu, do ktorého tiež vyrobil rôzny nábytok a doplnky. Stratu takého dobrého človeka ako bol syn navrhovateľov pán A. M., navrhovatelia dodnes nesú veľmi ťažko a bez odbornej pomoci psychiatra by sa im táto len veľmi ťažko prekonávala. Navrhovateľ 1/ sa lieči v psychiatrickej ambulancii pre depresívnu reakciu na ťažký stres, smrť syna, ktorá u neho neustále pretrváva. Taktiež bola u neho diagnostikovaná post-traumatická stresová porucha. Navrhovateľka 2/ sa taktiež lieči v psychiatrickej ambulancii pre depresívnu reakciu na ťažký stres (smrť syna), posttraumatickú stresovú poruchu a trvalú zmenu osobnosti vplyvom dlhodobej psychickej choroby. Od smrti syna je psychicky zmenená, trpí silnou úzkosťou, silným smútkom, má pesimistické myslenie a prítomné sú u nej až nihilistické predstavy, chce zomrieť, život pre ňu už nemá zmysel. Je teda nepochybné, že smrťou syna utrpeli navrhovatelia veľkú a nenapraviteľnú ujmu, ktorej negatívne dôsledky sa u navrhovateľov prejavujú dodnes. V dôsledku protiprávneho konania odporkyne došlo nielen k zásahu do práva navrhovateľov na súkromie, ale bolo v značnej miere poškodené aj ich psychické zdravie. Navyiac uvedeným konaním odporkyne došlo k hrubému zásahu do zdravia navrhovateľov s výrazným dopadom najmä na navrhovateľku 2/. Odporkyňa sa k návrhu písomne nevyjadřila.

Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, ktoré sú súčasťou spisu, a to najmä: rodným listom zomrelého A. M., prílohovou obálkou, ktorej súčasťou sú rodinné fotografie navrhovateľov 1/ a 2/ so zomrelým A. M., referenciou zamestnávateľa zomrelého A. M., potvrdeniami o psychiatrickej liečbe navrhovateľov 1/ a 2/ zo 16.09.2014 a zo dňa 06.11.2014, správami o povesti navrhovateľov 1/ a 2/ z Obce C. S., prílohovou obálkou, ktorej súčasťou je originál úmrtného listu A. M., výzvou na náhradu nemajetkovej ujmy, výpismi z bankového účtu odporkyne, výzvou na úhradu nezaplateného výživného pre maloleté dieťa, lekáarskymi správami o zdravotnom stave navrhovateľov 1/ a 2/, potvrdením zamestnávateľa odporkyne o príjme odporkyne, potvrdeniami o psychiatrickej liečbe navrhovateľov 1/ a 2/ zo dňa 24.11.2015, výsluchmi navrhovateľov 1. a 2, výsluchom odporkyne, výsluchom svedkov F. M., O. Č.O., I. O., pripojeným spisom Okresného súdu Prievidza č.k. 14D/974/2012, a to najmä Osvedčením o dedičstve 14D/974/2012-37 zo dňa 05.02.2013, pripojeným spisom Okresného súdu Partizánske č. k. 2T/100/2014, a to najmä rozsudkom Okresného súdu Partizánske sp. zn. 2T/100/2014-397 zo dňa 25.07.2014 a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

Z rodného listu vydaného dňa 14.12.1977 v Bojniciach súd zistil, že A. M. sa narodil dňa XX.XX.XXXX a je synom navrhovateľov 1. a 2.

Z úmrtného listu zo dňa 10.07.2012 vydaného Mestom Nitra je zrejmé, že dňa XX.XX.XXXX zomrel v Nitre A. M., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom okr. A., C. S. XXX.

Z pripojeného trestného spisu Okresného súdu Partizánske sp. zn. 2T/100/2014, a to najmä z rozsudku Okresného súdu Partizánske, sp. zn. 2T/100/2014 - 397 zo dňa 25. 07.2014 bolo zistené, že súd schválil dohodu o vine a treste medzi prokurátorom a obvinenou (odporkyňou) a to tak, že odporkyňa bola uznaná vinnou z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. h/ Tr. zákona č. 300/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov, na tom skutkovom základe, že dňa 06.07.2012 v čase o 17,22 hod. ako vodička pri vedení motorového vozidla zn. Honda Jazz, EČ: A.-XXXBU v 120/2 km, idúc po ceste č. I/64 v smere z Malých Uheriec do centra Partizánskeho v mieste križovatky ulíc Nitrianska cesta a Záhradnícka pri odbočovaní doprava porušila ustanovenie § 19 ods. 1, ods. 6 Zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov tým, že nedbala na zvýšenú opatrnosť pri odbočovaní a nedala prednosť v jazde cyklistovi

A. M., idúcemu na bicykli v rovnakom jazdnom pruhu ako obvinená rovno po pravej strane krajnice, ktorý po tom, ako obvinená vošla vozidlom do jeho trajektórie pohybu v dôsledku vzniknutej kolíznej situácie prudko brzdil, v dôsledku čoho spadol z bicykla na vozovku, pričom utrpel ťažký úraz hlavy s ložiskovým zmliaždením mozgu a krvácaním do mozgu, so zlomeninou klenby a spodiny lebečnej, rozvojom ťažkého opuchu mozgu, na následky čoho po prevoze do Fakultnej nemocnice Nitra dňa XX.XX.XXXX P. XX,XX C.. zomrel, za čo bola odsúdená podľa § 149 ods. 2 Tr. zákona s použitím § 36 písm. j/, písm. l/, § 38 ods. 3 Tr. zákona č. 300/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov k trestu odňatia slobody v trvaní 24 (dvadsaťštyri) mesiacov, výkon ktorého sa jej podľa § 49 ods. 1 písm. a), § 50 ods. 1 Tr. zákona podmienene odkladá na skúšobnú dobu v trvaní 36 (tridsaťšesť) mesiacov. Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona s použitím § 38 ods. 3, § 36 písm. j/, písm. l/ Tr. zákona č. 300/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov súd uložil obvinenej trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v cestnej premávke na dobu 36 (tridsaťšesť) mesiacov. Podľa § 287 ods. 1 Tr. poriadku súd uložil obvinenej povinnosť nahradiť poškodenej spoločnosti Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s. škodu vo výške 2521,23 €. Podľa § 288 ods. 1 Tr. poriadku súd poškodeného F. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. S. XXX (navrhovateľa 1.) s nárokom na náhradu škody odkázal na občianske súdne konanie. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 25.07.2014.

Z pripojeného dedičského spisu Okresného súdu Prievidza sp. zn. 14D/974/2012, a to najmä z Osvedčenia o dedičstve sp. zn. 14D/974/2012 - 37, Dnot 186/2012 súd zistil, že nebohý A. M. zomrel ako slobodný, bezdetný a ako jediní dediči zo zákona prichádzali do úvahy jeho rodičia - navrhovateľa 1. a 2. Osvedčenie nadobudlo právoplatnosť dňa 05.02.2013.

Z potvrdenia o psychiatrickej liečbe navrhovateľa 1. zo dňa 24.11.2015 vyhotoveného O.. R. O., psychiatrom, so sídlom v N., Z. XXXX/XX súd zistil, že navrhovateľ 1. sa lieči v psychiatrickej ambulancii od 17.08.2012 pre depresívnu reakciu na ťažký stres. Depresívna reakcia u navrhovateľa 1. nestále pretrváva. Diagnostikovaná je u neho aj posttraumatická stresová porucha. Navrhovateľ 1. od smrti svojho 34 - ročného syna, ktorý tragicky zahynul dňa XX.XX.XXXX pri zrážke s automobilom, neustále vyše 3 rokov pociťuje silný smútok, silnú úzkosť, má bolesti pri srdci, silný tlak v hrudi, zvieranie v hrudi od smútku a úzkosti. Často za synom plače. U navrhovateľa neustále od smrti syna pretrváva depresívna nálada, silný smútok, výrazná úzkosť, plačlivosť, pesimistické myslenie, strata vitality, nespavosť, strata schopnosti prežívať radosť. Od smrti syna pociťuje neustále silnú psychickú bolesť a silné psychické súženie. Tiež sa trápi nad manželkou, ktorá stále plače a nedokáže bez syna žiť. Osobnosť navrhovateľa 1. je dlhodobo zmenená v nálade. Navrhovateľ 1. potrebuje neustále psychiatrickú starostlivosť za účelom zmierňovania úzkosti a depresívnej symptomatiky. Je u neho diagnostikovaná Protrahovaná depresívna reakcia na ťažký stres, rezistentná na liečbu a Posttraumatická stresová porucha, rezistentná na liečbu.

Z potvrdenia o psychiatrickej liečbe navrhovateľky 2. zo dňa 24.11.2015 vyhotoveného O.. R. O., psychiatrom, so sídlom v N., Z. XXXX/XX súd zistil, že navrhovateľka 2. sa lieči v psychiatrickej ambulancii od 17.08.2012 pre depresívnu reakciu na ťažký stres. Depresívna reakcia u navrhovateľky 2. nestále pretrváva. Diagnostikovaná je u nej aj posttraumatická stresová porucha a trvalá zmena osobnosti vplyvom dlhodobej psychickej choroby. Navrhovateľka 2. od smrti svojho 34 - ročného syna, ktorý zomrel dňa XX.XX.XXXX pri zrážke s automobilom, je neustále psychicky zmenená, trpí silnou úzkosťou, silným smútkom, má pesimistické myslenie, v ktorom sú prítomné až nihilistické obsahy, napr. život bez syna pre ňu už nemá zmysel, chce zomrieť, chce aby jej bolo zle, aby zomrela. Nechce užívať lieky, nechce, aby jej bolo lepšie. Chce smútiť a plakať, lebo jej už syna nikto nevráti. Pri každom psychiatrickom vyšetrení plače a hovorí ako trpí stratou syna. Celé roky trpí aj poruchami spánku. Následkom Protrahovanej depresívnej reakcie na ťažký stres a následkom Posttraumatickej stresovej poruchy, ktoré trvajú od smrti syna, teda viac ako 2 roky sa u navrhovateľky 2. rozvinula trvalá zmena osobnosti po psychickej chorobe. Napriek psychofarmakologickej liečbe, aj napriek psychoterapii sa psychický stav navrhovateľky 2. nezlepšuje. Trvalá zmena osobnosti navrhovateľky 2. je nezvratný stav, teda ochorenie nie je možné vyliečiť. Navrhovateľka 2. neustále potrebuje psychiatrickú starostlivosť za účelom aspoň zmiernenia úzkosti a za účelom úpravy spánku. Je u nej diagnostikovaná Protrahovaná depresívna reakcia na ťažký stres, rezistentná na liečbu, Posttraumatická stresová porucha, rezistentná na liečbu a Trvalá zmena osobnosti po psychickej chorobe.

Z potvrdenia o zdravotnom stave navrhovateľa 1/ zo dňa 25.09.2015 vypracovaného O.. V. Y., všeobecným lekárom, so sídlom A., D. Y. XXXX súd zistil, že pacient sa lieči asi 18 rokov na vysoký krvný tlak, trpí na cievne ochorenia dolných končatín. 01.08.2012 bol vyšetrený pre búšenie srdca, napätie, nespavosť, bolesti srdca, žalúdočné problémy, hnačka, nevoľnosť, ktoré boli spôsobené veľkou stresovou reakciou súvisiacou s tragickou smrťou syna. Vybral na ich ambulancii injekčnú liečbu, tiež tbl. formu a mal doporučené psychiatrické vyšetrenie. Od 17.08.2012 je pacient liečený psychiatrom pre

postraumatickú stresovú poruchu rezistentnú na liečbu dlhodobo. V období po nehode mal pacient tiež problémy s vysokým tlakom, na ktorý sa lieči dlhodobo, ale v tom období mal výrazné zhoršenie stavu. Zo správy o zdravotnom stave navrhovateľky 2/ zo dňa 25.09.2015 vypracovanej O.. O., so sídlom v P., Z. XX súd zistil, že pacientka sa toho času neliečila na závažnejšie ochorenia. Od úmrtia syna sa údajne lieči na psychiatrii - v ich zdravotnej dokumentácii bez záznamov, ktoré sa údajne u O.. O.. Údajne na poslednej psychiatrickej kontrole bola cca pred 1 rokom. Na ich ambulancii psychiatrická terapia nebola predpisovaná. Pri návšteve na ich ambulancii 21.09.2015 uviedla, že sa necíti dobre, je plačlivá, nebaví ju život, bola na súde, odvtedy nespí - bola jej doporučená psychiatrická kontrola a boli jej predpísané lieky na spanie.

Zo správy o povesti navrhovateľov 1. a 2. z Obce C. S. zo dňa 14.05.2015 súd zistil, že navrhovatelia 1. a 2., ktorí sú prihlásení k trvalému pobytu v Obci C. S. Č.. XXX vychovali dvoch synov. Jeden zo synov tragicky zomrel, veľmi ťažko sa s touto skutočnosťou vyrovnávajú. Po úmrtí staršieho syna prežívajú duševné útrapy, jeho náhla smrť im spôsobila smútok, s ktorým sa nemôžu zmieriť. Utrpeli veľkú citovú ujmu, ktorá pretrhla ich citové väzby, sú smutní a bez záujmu viesť spoločenský život.

Z potvrdenia zamestnávateľa odporkyne zo dňa 30.09.2015 súd zistil, že odporkyňa má čistý mesačný príjem 361,40 €, prídavky na deti zamestnávateľ nevypláca.

Z výpisu katasterportál súd zistil, že odporkyňa nevlastní žiadnu nehnuteľnosť.

Navrhovateľ 1. pred tunajším súdom uviedol, že žili ako normálna rodina, všetko bolo dobré, syn s nimi býval. Chodieval so synom aj do práce, chodievali spolu aj na výlety, aj do zahraničia. Chodili spolu po horách, hľadali drevo, lebo syn bol rezbár. Doma žili normálne, grilovali, robili si občerstvenia. Keď bol v nemocnici, tak syn ho prišiel pozrieť. Keď chodil k lekárovi, syn si vzal voľno a bol ho zobrať. Prišli domov, synovi volal kamarát, či by nešli na pizzu do Partizánskeho a syn sa rozhodol, že pôjde. Potom už len nasledoval o 17:30 telefonát, kde mu volali, že syn mal nehodu. Išiel za susedom, prišli do Partizánskeho, kde sa to stalo, povedali, že syna vzali do nemocnice, tak išiel do nemocnice. Čakal v nemocnici, kde mu povedali, že to nič vážneho nie je. Potom mu lekár z Partizánskeho povedal, že je to vážne a že sa môže stať, že zomrie. O polnoci mu telefonovali z Nitry, že syn zomrel. Ostal prekvapený, že sa na takýto úraz môže zomrieť. Syn im pomáhal aj finančne, prispieval im okolo 100,- € mesačne. Nakupoval im, nepýtal za nič čo kúpil peniaze. V spoločnej domácnosti so synom žili od narodenia. Syn bol slobodný. Na otázku súdu, či je liečba navrhovateľa stále aktuálna, navrhovateľ 1. uviedol, že mu to pomaly prechádza, tento rok to skončil. Má iné zdravotné problémy. Bral lieky na ukludnenie od kedy sa to stalo. V 8/2012 boli na psychiatrii, lieky bral 1-2 roky. Nevedel povedať, ako sa cíti po psychickej stránke. Uviedol, že keď sa ráno zobudí, vidí veci z dreva, ktoré urobil syn. Syna si stále predstavuje. Na psychiatrii sa liečil len po synovej smrti, nikdy predtým. Syn chodieval na aute, vozil ich k lekárovi, na nákupy. Odporkyňa ich od tejto udalosti nekontaktovala. Na otázku súdu, či v prípade finančného zadosťučinenia by došlo k zmierneniu ujmy, ktorá im bola spôsobená, navrhovateľ 1. uviedol, že sa to nedá nahradiť. Tiež uviedol, že manželka (navrhovateľka 2.) má psychické problémy, stále doma plače, sedí a vykrikuje „A., A. „, nikde nechce ísť, chce byť stále doma. Nechce ísť von. Navrhovateľ uviedol, že tabletky na spanie neberie, v noci spí. Odporkyňa ich od tejto udalosti nekontaktovala. Navrhovateľ 1. počas výpovede pred súdom plakal v intervaloch.

Navrhovateľka 2. pred tunajším súdom uviedla, že sa jej život skončil pred 3 rokmi. Syn bol tak dobrý chlapec, že by to nikto nepochopil. Vždy ju poslúchol, keď mu kázala niekde ísť, niečo urobiť. Keď sa jej narodil, bola veľmi šťastná. Bol veľmi dobrý od malička. Keď prišiel v piatok z roboty, opýtal sa jej, kde pôjdu cez víkend. Chodili spolu na turistiku, na jarmok, syn vyrezával veci z dreva. Rád chodil s kamarátmi na bicykloch, napr. do Nitry, mal rád turistický život. Na bicykli chodil bezpečne, nemal nikdy nehodu. Dňa XX.XX.XXXX, keď syn odišiel, predtým oberal marhule, ona bola u susedy, tam sa zarozprávala, keď prišla domov, tak nebol syn doma. Keď im oznámili, že mal syn nehodu, muž utekal za susedom, lebo druhý syn nebol doma. Muž prišiel dňa XX.XX.XXXX domov o 20 hod. s tým, že nie je to tak vážne so synom, povedal mu to doktor. Pre syna mala prísť helikoptéra, ale pre búrku nešla, išla sanitka. So susedom sa dohodli, že na druhý deň pôjdu do Nitry zaniest' veci. Bola stále hore, nespala, o 23 hodine zvonil telefón, už vedela, že to nie je v poriadku. Skončil sa jej život, lebo syn nemohol odísť bez rozlúčky, nie je to fér. Strašne im chýba. Všade ho vidí, keď niečo buchne, hovorí „A. to si ty? „. Na druhý deň bola u nich doma pohotovosť, dali jej injekciu, chceli ju zobrať na psychiatriu, ale muž povedal, nech ju neberú, lebo mal prísť druhý syn zo Švajčiarska. Syn prišiel v nedeľu ráno. Išla aj obvodnej doktorke O.. O., ktorá sídli v P.. Najskôr na psychiatrickú liečbu nešla, chcela aj tak zomrieť, lebo bez A. to nemá význam, ale muž bol u lekárky, ktorá mu dala číslo na O.. O. z H.. Už tam chodí menej, lebo jej dala veľa liekov, teraz ich obmedzuje, lebo z nich bola oblbnutá. Chce, aby sa jej so synom snívalo, lebo keď brala lieky na spanie, potom sa jej nič nesnívalo. Sprvoti stále brala lieky, teraz ich obmedzuje. Sprvoti jej dávali injekcie raz za týždeň na ukludnenie, bolo to viac ako pol roka. Potom

chodili s mužom raz za dva mesiace, teraz raz za pol roka, raz za 4 mesiace. Musí sa schopiť, lebo keby nemala mladšieho syna a muža, už nemá prečo žiť. Aktuálne berie lieky ako jej je, lieky musí brať. Keď neberie lieky na spanie, tak nespí. Trasie sa, nedokáže sama nikde ísť, musí s ňou ísť muž. Je jej stále na figu. Pred XX.XX.XXXX s manželom chodili na zábavy, napr. na Ľubianku. V 6/2012 boli v Chorvátsku na dovolenke. Muž má tiež problémy, vidí ho hoci kedy plakať. Muž pomáhal synovi s výrobou výrobkov, chodievali spolu so synom do hory. Manžel užíva lieky na žily, srdce, psychiatrické lieky neužíva. Predtým bola zdravá. Je 8 rokov na dôchodku, syn A. bol stále s nimi, lebo druhý syn odišiel do zahraničia. Pred 15 rokmi jej zomreli rodičia, myslela si, že to neprežije, ale to je nič oproti tomuto, kto to neprežil, to nepochopí. Syn jej strašne chýba, bol to jej kamarát. Prišiel domov večne usmiaty, vypekala mu, čo jej povedal. Syn A. bol jej miláčik, lebo bol prvorodený. Bol strašne dobrý. Navrhovateľka 2. počas celej výpovede pred súdom plakala.

Odporkyňa pred tunajším súdom uviedla, že keby tie peniaze mala v hotovosti, tak nie je problém, dala by ich navrhovateľom, lebo tiež má dve deti. V období keď sa to stalo, tak žila s priateľom v jeho dome, potom sa presťahovali do N.. Po čase sa tento jej priateľ rozhodol, že zmení životný štýl, že bude žiť s Bohom. Zo dňa na deň ju a jej 17. ročného syna vyhodil, nemala kam ísť. Po rozvode nemala nič, manžel predal veci, ktoré patrili aj deťom, po rozvode ostala bez bytu. Aktuálne býva u známej v podnájme, platí 220,- € aj s réžiami mesačne. Príjmy pozostávajú z jej platu v sume cca 400,- € v čistom. Má plat 319,- €, rodinné prídavky 23,52 €, výživné v sume 200,- €, čo sú jej všetky príjmy. Nevie, z kadiaľ by nejakú hotovosť získala, nevie, či by jej banka dala peniaze. Nevlastní žiadnu nehnuteľnosť, nemá životnú poisťku. Bola sa informovať v banke, keby si vzala úver 17.000,- €, tak by jej mesačná splátka vyšla 255,- €, pri sume 10.000,- € jej vyrátali splátku 155,- € mesačne. Kontaktovala JUDr. Balážikovej v 3/2015 až 4/2015, lebo obdržala list od JUDr. Balážikovej, povedala jej v akej je situácii. Potom už nekontaktovala ani právnu zástupkyňu navrhovateľov ani navrhovateľov. Navrhovateľov 1. a 2. žiadnou formou - ani písomnou, ani osobnou ani telefonickou nekontaktovala. Jedenkrát videla navrhovateľku 2/, keď bola na okresnej prokuratúre vo veci dohody o vine a treste a pána M. videla 3 razy pri dopravnej nehode, na okresnej prokuratúre a na súde pri schvaľovaní dohody o vine a treste. V daný deň XX.XX.XXXX išli s M. O. na nákup, prechádzali cez železničné priecestie a po pravej strane si všimla cyklistu. Bolo veľmi teplo, bola hustá premávka, išli po Nitrianskej ceste, išli do firmy M.. O., ktorá sa nachádza na Záhradníckej ulici. Musela odbočiť v pravo, vyhodila pravú smerovku a odbočila. Prešli niekoľko metrov na ulici Záhradníckej, pán O. povedal, že počul nejaký buchtot. Vtedy zastavila, vyšli z auta, videli cyklistu v strede križovatky. Volali záchrannú službu, prišli policajti, záchranná služba. Policajtom podala informácie, robila skúšku na alkohol. Sanitka s pánom M. odišla. V ten večer boli s pánom O. predvolaní na políciu vypovedať. Dňa XX.XX.XXXX prežila zle, myslí na to každý deň. Má aj robotu, kde vidí na predmetnú križovatku. Dňa XX.XX.XXXX nevyhľadala zdravotnú pomoc, ani v následné dni, ani mesiace. Žiadne lieky neužíva. Čo sa týka psychických problémov, od XX.XX.XXXX horšie spí, ako aj odvtedy keď sa museli so synom odsťahovať. Bolo to v období, keď sa museli odsťahovať a súčasne jej prišlo vyrozumienie z polície ohľadne udalosti zo dňa XX.XX.XXXX. Depresie nemá, ale kvôli synovi, ktorý má 17 rokov to nesmie dať znať - čo sa stalo. Deťom, ktoré majú 17 a 20 rokov, o tejto udalosti nehovorila. Spoločenské akcie ani pred XX.XX.XXXX nenavštevovala. Povahové vlastnosti sa jej nezmenili, ale je viac citlivejšia na nejaké veci, napr. keď počúva o dopravnej nehode alebo o nešťastí. Nároky, čo si navrhovatelia uplatnili uznáva, ale jej finančná situácia jej to nedovoľuje. Nevedela sa vyjadriť, aká suma odškodnenia by bola pre ňu prijateľná. Povinnosť zaplatiť škodu v sume 2.521,23 € VŠZP uloženú jej v rozsudku Okresného súdu Partizánske sp. zn. 2T/100/2014 nezaplatila, lebo jej nič z VŠZP neprišlo. Pracuje na dobu neurčitú, v čistom má príjem od 350-360 €, niekedy aj viac, nie je to každý mesiac rovnako. Zrážky zo mzdy nemá. Chodí jej výživné 200,- € mesačne. Jej mesačné náklady sú 220 €, a to 200 € nájomné, 10 € internet, 16 € telefón. Zdravotné problémy nemá. Uvažovala aj o ďalšej práci, išla by asi do Kauflandu na výpomoc. Od posledného pojednávania navrhovateľov 1/ a 2/, ani ich právnu zástupkyňu nekontaktovala, lebo nemala riešenie.

Svedok F. M. na pojednávaní pred tunajším súdom uviedol, že je synom navrhovateľov 1/ a 2/, sú to jeho rodičia. Boli harmonická rodina, s bratom boli veľmi dobrí kamaráti, všade chodievali spolu. Brat vždy pomáhal keď bolo treba, napr. s autom, keď chodili na výlety, na nákupy, keď potreboval požičať peniaze, brat bol ochotný. Po tejto udalosti sa všetko zmenilo, mama plače každý deň, všetko sa zmenilo k horšiemu. Otec sa každý deň modlieva. Zdravotný stav rodičov je určite horší, mama chodievala s otcom na psychiatriu. Mama berie lieky na ukladnutie, v noci nespáva. Otec podobne, tiež zle spí. Takéto problémy rodičia pred XX.XX.XXXX nemali. On to znáša relatívne dobre, neberie lieky. Zo začiatku, keď sa to stalo, si musel dávať lieky na spanie. Mama ich mala oboch synov veľmi rada, vždy boli harmonická rodina, mama im vždy pomáhala. Brat priateľku nemal. Brat bol umelecký rezbár, po práci išiel domov, väčšinu času trávil vo svojej dielni, kde vyrezával. Chodievali ako rodina na výlety,

spoločne s bratom chodili na cyklistiku, na hory. A. mal auto, bol dobrý šofér, nikdy nemal žiadnu nehodu. Vozieval rodičov, kde bolo treba. Teraz vozí rodičov on. A. prispieval rodičom finančne na domácnosť. Pred XX.XX.XXXX mama bola vždy veselá, spokojná, šťastná, nemala žiadne, ani psychické problémy. Čo sa týka otca do XX.XX.XXXX bol spokojný, šťastný až do tej nehody. A. bol stále doma, ja som chodieval do zahraničia. Na otázku právnej zástupkyne navrhovateľov ako sa zmenil život ich rodiny po nehode, svedok uviedol, že sa celý zmenil k horšiemu. Všetko je negatívnejšie, aj myslenie mamy, ktorá mala už také sklony, že tu nechce byť. Mamu nič nebavilo, nikde nechcela chodiť. Toto pretrváva stále. Pred XX.XX.XXXX vzťah brata A. s rodičmi bol veľmi blízky, býval celý život u nich, so všetkým im prakticky pomáhal. Pomáhali si navzájom, keď bolo niečo treba, tak brat bol vždy ochotný, či už finančne, s prácami v domácnosti, na záhrade. Brat bol veľmi dobrý človek, kamarátsky, rád pomáhal ostatným. S nikým nemal žiadne problémy, konflikty. Brat jazdil na bicykli opatrne, neriskoval, bol dobrý cyklista. Po XX.XX.XXXX odporkyňa rodičov, ani jeho nekontaktovala.

Svedok O. Č.O. pred tunajším súdom uviedol, že príbuzenský vzťah k navrhovateľom nemá, je sused cez dve ulice. A. M. poznal z MŠ, bol to dobrák, venoval sa rodičom. Bol jeho dobrý kamarát. Bol športovec, bol dobrý k rodičom. A. nemal žiadnu priateľku, bol samotársky. Venoval sa bicyklovaniu a vyrezávaniu dreva. Väčšinou bol doma, na bicykli a v robote. Občas videl rodičov s A. v aute. Navrhovateľka 2/ sa trápi, je to vidieť, chodí ako bez duše. Voľakedy sa pozdravili, zdvihla zrak, teraz hľadí len do zeme. Navrhovateľ 1/ ako keby sa s tým vyrovnal. Určite sa s tým trápi, ale je to lepšie ako u navrhovateľky 2/. Pred XX.XX.XXXX bola A. matka normálna. Predtým bolo viac vidieť navrhovateľov ako chodili na prechádzky po dedine, teraz chodia menej. Navrhovateľka 2/ chodí sama na cintorín, stretne ju 3 - 4 krát za týždeň, možno aj viac krát.

Svedkyňa I. O. pred tunajším súdom uviedla, že je sestra navrhovateľky 2/. Ako sa jej sestre stal prípad so synom, bola jej sestra (navrhovateľka 2/) zdravá a veselá žena. Teraz je sestra uzavretá, nikde nechodí, berie lieky, je stále doma a súvisle plače. Ona sestre hovorí, že sa s tým musí zmieriť, ale sestra jej na to odpovedá „mňa už život nebaví, ja chcem ísť za ním“. Na cintoríne je každý deň, ráno aj večer. Sestra sa s nebohým vypráva, hladká ho, sedí tam a plače. Boja sa, aby jej to nepreskočilo. Sestra navštevovala v Topoľčanoch psychiatriu, brala dosť liekov. Teraz berie večer lieky, lebo nespí. Vzťah zomrelého A. M. a jeho rodičov bol taký, že takýto vzťah sa nenájde. A. bol veľmi pracovitý, nikde nechodil, venoval sa len rodine. Vyrezával drevené veci, krčmu nepoznal, pomáhal mame doma v záhrade. Vie, že A. chodil s rodičmi na výlety. A. nemal priateľku. Bol zamestnaný. Navrhovateľka 2/ pred touto udalosťou nemala zdravotné problémy, nebola chorá, iba bežné ochorenia (chrípka). Navrhovateľ 1/ mal pred touto udalosťou len bežné zdravotné problémy, nič podstatné. Čo sa týka zmeny osobnosti navrhovateľky 2/ po smrti syna, to už nie je ona. Navrhovateľ 1/ to tak neukazuje navonok z dôvodu, aby sa navrhovateľka 2/ tak netrápila. Má ale vedomosť, že keď navrhovateľ 1/ príde zo záhrady, má červené oči. A. sa s navrhovateľom 1/ podobal, boli ako kamaráti, nie otec so synom. Obaja navrhovatelia navštevovali psychiatriu. Už teraz nenavštevujú. Obaja užívali rovnaké lieky, teraz sestra užíva lieky na spanie. Navrhovateľka 2/ mala syna A. aj F. strašne rada. Navrhovateľka 2/ vedela vzťah k synom prejať navonok, povedala na synov „to je moja láska“. A. bol strašne zodpovedný. Kedysi navrhovatelia chodili po návštevách, teraz už nie. Sestra jej povedie „nebaví ma chodiť po návštevách“, len plače. Vidí, že navrhovateľ 1/ plače každú chvíľu, nedáva tak emócie najavo ako navrhovateľka 2/. Pred touto udalosťou navrhovatelia 1. a 2. chodievali po dovolenkách, aj po návštevách. Navrhovateľka 2/ na zábavy nebola.

Právna zástupkyňa navrhovateľov 1. a 2. pred tunajším súdom uviedla, že sa v celom rozsahu pridrižiava podanej žaloby, aj čo sa týka právneho aj skutkového vymedzenia. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že protiprávnym konaním odporkyne, ktorá bola rozsudkom 2T/100/2014 právoplatne odsúdená a uznaná vinnou zo spáchania trestného činu, bolo hrubo zasiahnuté do rodinného života navrhovateľov. Uvedené bolo preukázané aj aktuálnymi listinnými dôkazmi, ako aj výsluchmi jednotlivých svedkov, z ktorého dôvodu je žaloba dôvodná. Poukázala na to, že rodinný život zahŕňa okrem iného vzťahu medzi najbližšími rodinnými príslušníkmi (deťmi, rodičmi, prarodičmi), a to bez ohľadu na to, či spolu trvalo žijú alebo nie. Preto protiprávne narušenie týchto vzťahov predstavuje neoprávnený zásah do ich práv na súkromný a rodinný život. V danom prípade bolo preukázané, že nebohý mal s navrhovateľmi nadštandardný vzťah a ujma spôsobená jeho smrťou bráni napĺňať ich citové potreby. Aktívnu legitimáciu navrhovateľov ako rodičov poručiteľa preukázali a konaním odporkyne, následkom ktorého bolo úmrtie blízkej osoby navrhovateľov založilo ich právo domáhať sa ochrany osobnosti podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Je nesporné, že smrť je javom bežným, ktorý patrí k životu a nie je možné si uplatniť ochranu osobnosti v prípadoch, kedy zomrie milovaná osoba, pričom úmrtie je prirodzené, spôsobené chorobou alebo inými javmi; odlišná je situácia v prípade, kedy je smrť osoby príčinným následkom protiprávneho konania tretej osoby. V tomto konaní

bolo nesporne preukázané protiprávne konanie, resp. opomenutie odporkyne, ako aj príčinná súvislosť medzi jej protiprávnym konaním a smrťou syna navrhovateľov. Navrhovatelia so svojím synom tvorili plne fungujúcu rodinu s dobre vyvinutými sociálnymi a citovými väzbami a smrť ich syna, šokujúca, tragická a nimi nezavinená udalosť zasiahla do života navrhovateľov a pretrhla citové väzby. Navrhovatelia stratili možnosť realizovať a ďalej rozvíjať rodinný život. Uvedené preukazujú správy z psychiatrie, kde sa konštatuje zmenu osobnosti navrhovateľky 2/ a na strane navrhovateľa 1/ zásah do vzťahu navrhovateľa 1/ a navrhovateľky 2/, zdravotné dôsledky u navrhovateľa 1/ prejavujúce sa v dôsledku stresu nejakými fyzickými ochoreniami. Žiadala súd, aby pri určení primeraného zadosťučinenia bral do úvahy jednak závažnosť vzniknutej ujmy, ako aj okolnosti porušenia práva ochrany osobnosti. Uvedeným zásahom v dôsledku smrti syna navrhovateľov nastal nenapraviteľný následok s tým, že majetkové pomery pri určení tejto výšky náhrad primeraného zadosťučinenia zo strany odporkyne nie sú primerané a rozhodujúce. Na podanom návrhu zotrvala a žiadala, aby mu súd vyhovel.

Podľa čl. 15 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky každý má právo na život.

Podľa čl. 15 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky nikto nesmie byť pozbavený života.

Podľa čl. 16 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia je zaručená. Obmedzená môže byť len v prípadoch ustanovených týmto zákonom.

Podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.

Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa ods. 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Podľa ustanovenia § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka výšku náhrady podľa ods. 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Súd po starostlivo vykonanom dokazovaní a po zhodnotení jeho výsledkov dospel k záveru, že návrh navrhovateľov 1. a 2. o náhradu nemajetkovej ujmy bol podaný dôvodne, avšak iba čiastočne. Navrhovatelia 1. a 2. sa prostredníctvom právnej zástupkyne domáhali náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa ust. § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka v dôsledku neoprávneného zásahu do práva navrhovateľov na súkromie a rodinný život protiprávnym konaním odporkyne, ktorá porušením predpisov o cestnej premávke spôsobila smrť syna navrhovateľov A. M.. Podaným návrhom navrhovateľa 1. a 2. žiadali priznať titulom ochrany osobnosti s poukazom na ustanovenie § 11 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka nemajetkovú ujmu v peniazoch v sume 15.000,- € vo vzťahu k navrhovateľovi 1. a nemajetkovú ujmu v peniazoch v sume 20.000,- € vo vzťahu k navrhovateľke 2. Z hľadiska skutkového vychádzali z toho, že navrhovatelia 1. a 2. ako fyzické osoby boli rodičmi nebohého A. M.Š., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom XXX XX C. S. Č.. XXX, zomrelom dňa XX.XX.XXXX P. XX C.. po prevoze do Fakultnej nemocnice Nitra na následky ťažkého úrazu hlavy s ložiskovým zmliaždením mozgu, krvácaním do mozgu, so zlomeninou klenby a spodiny lebečnej a rozvojom ťažkého opuchu mozgu, ktorý úraz utrpel pri páde z bicykla na vozovku toho istého dňa v čase o 17:22 hod. Tento pád zapríčinila odporkyňa, keď ako vodička pri vedení osobného motorového vozidla zn. Honda Jazz, EČ: A.-XXXBU v 120/2 km, idúc po ceste č. 1/64 v smere z Malých Uheriec do centra Partizánskeho v mieste križovatky ulíc Nitrianska cesta a Záhradnícka pri odbočovaní doprava porušila ustanovenia zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov tým, že nedbala na zvýšenú opatrnosť pri odbočovaní a nedala prednosť v jazde cyklistovi A. M., ktorý bol nútený prudko zabrzdiť, v dôsledku čoho z bicykla spadol a poranil si hlavu vyššie popísaným spôsobom. V dôsledku tohto zranenia zomrel dňa XX.XX.XXXX. Za tento skutok bola odporkyňa právoplatne odsúdená rozsudkom Okresného súdu Partizánske sp. zn. 2T/100/2014-397 zo dňa 25.07.2014, ktorým bola uznaná vinnou zo spáchania trestného činu usmrtienia. Poškodený, navrhovateľ 1/ bol so svojím nárokom na náhradu škody uplatňovaný v predmetom trestnom konaní odkázaný na konanie občiansko-súdne. Neoprávneným zásahom zo strany odporkyne, konaním odporkyne a z toho vzniknutého následku - smrť syna navrhovateľov, bolo právo navrhovateľov na súkromný život flagrantne porušené tým, že veľkosť intenzity zásahu je daná predovšetkým nereparovateľnosťou následkov, ktoré vznikli. Z uvedených dôvodov žiadna forma morálneho zadosťučinenia nepostačuje tomu, aby bola primerane vyvážená a zmiernená nemajetková ujma vzniknutá na osobnostných právach navrhovateľov. Právnym prostriedkom ochrany proti takémuto zásahu je návrh, ktorým sa fyzická osoba domáha

podľa ustanovení o ochrane osobnosti primeraného zadosťučinenia, ktorým je v takomto prípade aj náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch. K takémuto neoprávnenému zásahu do práva navrhovateľov na súkromie a rodinný život došlo nepochybne protiprávnym konaním odporkyne, ktorá v dôsledku porušenia predpisov o cestnej premávke spôsobila smrť syna navrhovateľov A. M.. Uvedenou žalobou sa navrhovatelia domáhali priznania náhrady nemajetkovej ujmy, spočívajúcej v strate ich syna vo finančnej náhrade - v peniazoch. Navrhovatelia žili so svojím synom A. M. v spoločnej domácnosti. Syn A. navrhovateľom pomáhal s vedením domácnosti, sprevádzal ich na návštevy k lekárom, vybavoval za nich veci po rôznych úradoch, vozil ich autom do práce, do obchodu a všade tam, kam to bolo potrebné. Navrhovateľom prispieval na domácnosť aj finančne. Brával ich na rôzne výlety, turistické i cyklistické, jarmoky a iné obecné oslavy. Trávili spolu veľa času. Pomáhal im doma v záhrade, s prípravou dreva na kúrenie, kosil trávnik a staral sa o domáce zvieratá. Navrhovateľom tiež značne pomohol pri prerábaní rodinného domu, do ktorého vyrobil rôzny nábytok a doplnky. Stratou takého dobrého človeka ako bol syn navrhovateľov A. M., navrhovatelia dodnes nesú veľmi ťažko a bez odbornej pomoci psychiatra by sa im táto len veľmi ťažko prekonávala. Navrhovateľ 1/ sa lieči v psychiatrickej ambulancii pre depresívnu reakciu na ťažký stres - smrť syna, ktorá u neho neustále pretrváva. Bola tiež u neho diagnostikovaná posttraumatická stresová porucha. Navrhovateľka 2/ sa taktiež lieči v psychiatrickej ambulancii pre depresívnu reakciu na ťažký stres - smrť syna, post- traumatickú stresovú poruchu a trvalú zmenu osobnosti vplyvom dlhodobej psychickej choroby. Od smrti syna je psychicky zmenená, trpí silnou úzkosťou, silným smútkom, má pesimistické myslenie a prítomné sú u nej až nihilistické predstavy, chce zomrieť, život pre ňu už nemá zmysel. Je teda nepochybné, že smrťou syna utrpeli navrhovatelia veľkú a nenapraviteľnú ujmu, ktorej negatívne dôsledky sa u navrhovateľov prejavujú dodnes. V dôsledku protiprávneho konania odporkyne došlo nielen k zásahu do práva navrhovateľov na súkromie, ale bolo v značnej miere poškodené aj psychické zdravie navrhovateľov. Navyiac uvedeným konaním odporkyne došlo k hrubému zásahu do zdravia navrhovateľov s výrazným dopadom najmä na navrhovateľku 2/. Súd vo veci rozhodol na pojednávaní dňa 25. novembra 2015. Je zrejmé, že v prejednávanej veci sa navrhovatelia domáhali ochrany proti zásahom do osobnosti, najmä do života, zdravia, ako aj ochrany súkromia. Súd preto pri posudzovaní nárokov uplatňovaných v tomto konaní vychádzal z ustanovenia § 11 Občianskeho zákonníka, ktorý priznáva každej fyzickej osobe právo na ochranu proti takýmto zásahom. Súčasťou práva na ochranu osobnosti je aj právo na súkromie a rodinný život, ktoré v sebe zahŕňa tiež právo fyzickej osoby na spoločnosť s ďalšími osobami predovšetkým s členmi rodiny. Zákon nedefinuje pojem zásah, ani nepodáva výpočet konkrétnych foriem zásahov, ktorými môžu byť dotknuté osobnostné práva navrhovateľov. Je to bezpochyby aktívne konanie, ako aj pasívne správanie, ktoré má v zákone uvedené znaky. Týmito znakmi sú predovšetkým neoprávnenosť zásahu a jeho objektívna spôsobilosť negatívne dopadnúť na chránené osobnostné práva fyzickej osoby. Medzi neoprávneným zásahom a poškodením niektorého z osobnostných práv musí byť vzťah príčinnej súvislosti. Ak určité konanie vykazuje zákonné znaky zásahu do chránených osobnostných práv má fyzická osoba právo domáhať sa najmä, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov a aby jej bolo poskytnuté primerané zadosťučinenie (§ 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Právo na ochranu osobnosti ako právo čisto osobnej povahy neprechádza na dedičov. Občiansky zákonník v § 15 taxatívne určuje okruh a poradie osôb, ktoré majú právo uplatňovať práva na ochranu osobnosti zomretého. Okruh týchto osôb nemožným výkladom rozširovať ani meniť ich poradie. Dôvodom tejto úpravy je úvaha, že tieto osobné práva budú najlepšie chrániť tí, čo boli so zomrelým v najbližšom rodinnom zväzku. Po smrti fyzickej osoby patrí právo uplatňovať právo na ochranu osobnosti manželovi a deťom zomrelej dotknutej fyzickej osoby, a ak ich niet tak, rodičom zomrelej fyzickej osoby. Pri posudzovaní otázky aktívnej vecnej legitímácie bol preto návrh podaný dôvodne, nakoľko zomrelý A. M. bol slobodný, manželku a deti nemal, čo je zrejmé z pripojeného dedičského spisu a preto navrhovatelia 1. a 2. ako rodičia zomrelého A. M. sú v konaní aktívne vecne legitímovaní na podanie návrhu o ochranu osobnosti. Bezprostredným pôvodcom zásahu do práva na ochranu osobnosti bola fyzická osoba - odporkyňa. To znamená, že súd mal za to, že odporkyňa je v danej veci pasívne vecne legitímovaná a navrhovatelia 1. a 2. správne podali návrh voči odporkyni, ktorá porušením právnych predpisov o cestnej premávke spôsobila dopravnú nehodu, v dôsledku ktorej došlo k úmrtiu syna navrhovateľov 1. a 2. .

Je nepochybné, že smrť syna navrhovateľov 1. a 2. pri dopravnej nehode, ktorú zavinila odporkyňa, je neoprávneným zásahom do práv fyzických osôb na súkromný a rodinný život. Súčasťou práva na ochranu súkromia chráneného ustanovením § 11 Občianskeho zákonníka je aj rodinný život spočívajúci v udržiavaní a rozvíjaní vzájomných citových, morálnych a sociálnych väzieb medzi najbližšími osobami a konanie ktoré spôsobilo násilné pretrhnutie týchto väzieb stratou člena rodiny je konaním nesúcim znaky neoprávneného zásahu do chránených osobnostných práv pozostalých členov rodiny.

Keďže súd dospel k záveru, že navrhovatelia 1. a 2. sa správne domáhali zaplata sumy od odporkyne, ktorá je pasívne legitimovaná a ktorá v dôsledku dopravnej nehody, ktorú zapríčinila tým, že porušila predpisy v oblasti cestnej dopravy, na základe čoho došlo k usmrteniu syna navrhovateľov, čím došlo k neoprávnenému zásahu do práva navrhovateľov na ochranu súkromia chráneného ustanovením § 11 Občianskeho zákonníka, súd skúmal výšku náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú v konaní navrhovatelia žiadali priznať. Práve s odvolaním sa na silné rodinné a citové väzby navrhovateľov k synovi A. M., ktorí stratu syna nesú dodnes veľmi ťažko, bola navrhovaná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch vo vzťahu k navrhovateľovi 1. v sume 15.000,- € a vo vzťahu k navrhovateľke 2. v sume 20.000,- €. Výšku nemajetkovej ujmy navrhovateľ 1. odôvodnil tým, že sa lieči v psychiatrickej ambulancii pre depresívnu reakciu na ťažký stres - smrť syna, ktorá u neho pretrváva a bola mu diagnostikovaná posttraumatická stresová porucha. Navrhovateľka 2. odôvodnila výšku nemajetkovej ujmy tým, že sa lieči v psychiatrickej ambulancii pre depresívnu reakciu na ťažký stres - smrť syna a vplyvom dlhodobej psychickej choroby jej bola diagnostikovaná posttraumatická stresová porucha a trvalá zmena osobnosti. Od smrti syna je psychicky zmenená, trpí silnou úzkosťou, silným smútkom, stratila zmysel života a chce zomrieť.

Súd pri rozhodovaní o výške tejto náhrady vychádzal zo vzájomných väzieb medzi navrhovateľmi 1. a 2. a ich zomrelým synom A.I. M.. V konaní mal súd za preukázané, že navrhovatelia žili so synom A. v spokojnej a usporiadanej rodine, od narodenia syna A. až do jeho smrti. Syn navrhovateľov bol slobodný, nemal priateľku, takže s navrhovateľmi 1. a 2. ako rodičmi mal najbližší vzťah, aký len medzi príbuznými môže byť. Syn A. navrhovateľom 1. a 2. pomáhal s vedením domácnosti, vozil ich po lekároch, na návštevy, chodil s nimi na výlety, jarmoky, vybavoval veci po úradoch, vozil ich autom do práce, do obchodu, a všade tam, kde to bolo potrebné. Navrhovateľom 1. a 2. prispieval aj finančne. Navrhovatelia 1. a 2. trávili so synom A. veľa času, a preto jeho smrťou utrpeli navrhovatelia 1. a 2. tak vážnu a nenapraviteľnú ujmu, ktorú nemožno odčiniť prostriedkami morálneho zadosťučinenia. Súdom je toho názoru, že v danom prípade boli splnené všetky zákonné predpoklady na aplikáciu ust. § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka a je dôvodné priznať navrhovateľom 1. a 2. náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Súdom tieto okolnosti zohľadnil pri úvahe o výške náhrady z hľadiska závažnosti vzniknutej ujmy, najmä s poukazom na to, že u navrhovateľov došlo k poškodeniu psychického zdravia. Navrhovateľovi 1. bola diagnostikovaná posttraumatická stresová porucha rezistentná na liečbu, pričom jeho osobnosť je dlhodobo zmenená v nálade a u navrhovateľky 2. okrem diagnostikovanej posttraumatickej stresovej poruchy rezistentnej na liečbu, došlo k trvalej zmene osobnosti po psychickej chorobe. V dôsledku úmrtia syna navrhovateľov 1. a 2. došlo k nezvratnému ukončeniu ich spolužitia. V neposlednej miere súd prihliadol aj na samotný postoj odporkyne, ktorá za celý čas od predmetnej udalosti navrhovateľov 1. a 2. nevyhľadala, aby sa im aspoň ospravedlnila za následok, ktorý svojim protiprávnym konaním spôsobila. Aj s poukazom na túto skutočnosť, je súdom toho názoru, že morálne zadosťučinenie je v tomto prípade nepostačujúce a je na mieste aplikácia ust. § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, a to náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch. Tiež s poukazom na majetkovú situáciu odporkyne a so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, dospel súd k záveru, že primeraná náhrada, ktorá je spôsobilá aspoň z časti zmierniť následky neoprávneného zásahu do práv na ochranu osobnosti navrhovateľov 1. a 2. je čiastka súdom priznaná, a to suma 4.000,- € vo vzťahu k navrhovateľovi 1. a suma 8.000,- € vo vzťahu k navrhovateľke 2., nakoľko zásah do osobnostných práv u navrhovateľky 2. je výraznejší ako u navrhovateľa 1. V prevyšujúcej časti potom súd návrh ako nedôvodný zamietol. V danom prípade je teda nepochybné, že ľudský život je neoceniteľný, pretože každý jeden človek je jedinečný a je zrejmé, že strata, ktorú navrhovatelia 1. a 2. utrpeli zostane navždy nenahradená. Suma, ktorú súd navrhovateľom priznal je len o zmiernení nemajetkovej ujmy, ktorú v dôsledku tejto straty navrhovatelia utrpeli. Smrťou syna navrhovateľov 1. a 2. došlo k nenahraditeľnej strate a nezvratnému narušeniu vzájomných vzťahov v rámci rodiny. V skutočnosti strata syna zostane navždy nenahraditeľná a nenahradená, avšak v dôsledku konkrétnych okolností pri úvahách, že ľudský život je neoceniteľný sa primeranou náhradou javili práve priznané čiastky.

Podľa § 160 ods. 1 O. s. p. veta prvá ak súd uloží v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku, súd môže určiť dlhšiu lehotu.

S poukazom na nepriaznivú sociálnu situáciu odporkyne v súlade s ust. § 160 ods. 1 veta prvá O.s.p. súd uložil odporkyni povinnosť zaplatiť navrhovateľom 1. a 2. priznanú náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch do 60 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, v ktorej lehote je podľa názoru súdu odporkyňa spôsobilá si zabezpečiť finančné prostriedky na úhradu povinnosti uloženej jej vo výroku tohto rozsudku. Pri rozhodovaní o trovách konania súd vychádzal z ustanovenia § 151 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku s tým, že o trovách konania bude rozhodnuté po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej v zákonom stanovenej lehote.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Trenčíne, písomne v troch vyhotoveniach.

Odvolanie musí mať náležitosti § 42 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (musí z neho byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované) a § 205 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (musí sa v ňom tiež uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha).

Podľa § 205 ods. 2 Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil, tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav. Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Trenčíne, písomne v troch vyhotoveniach. Odvolanie musí mať náležitosti § 42 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (musí z neho byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované) a § 205 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (musí sa v ňom tiež uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha). Podľa § 205 ods. 2

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil, tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,
- b) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci,
- g) rozsudok je nepreskúmateľný pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia. (§ 251 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).